

Dokument nr. 8:103

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Hallgeir H. Langeland og Karin Andersen om en nasjonal handlingsplan for utbygging av ny vannbåren varme basert på nye fornybare energikilder

Til Stortinget

Bakgrunn

Biovarme gir varme gjennom forbrenning av ved, planterester og annet organisk materiale. En viktig fordel er at bioenergi ikke øker mengden CO₂ i atmosfæren så lenge massen som brennes ikke kommer fra skog som reduseres i mengde.

I arbeidet med energimeldingen (St.meld. nr. 29 (1998-1999) om energipolitikken), vedtok Stortinget en målsetning om å øke bruken av vannbåren varme basert på bioenergi, varmepumper og spillvarme med 4 TWh innen 2010. Dette er et svært lite ambisiøst mål. Akkurat *hvor lite ambisiøst* målet er, ser man i lys av den internasjonale satsingen på området: Både i EU og USA er målet å øke produksjonen av ny fornybar energi med 300 pst. innen 2010. Til sammenligning representerer den norske satsingen 30 pst., med andre ord en tiendedel.

Ifølge eksperter er det mulig å produsere 10 TWh ny fornybar varme innen 2010, dersom forholdene ble lagt til rette for det og den politiske viljen var til stede.

Det er to hovedgrunner til at dette ville være en ønskelig satsing: Det ville for det første gi økt energifleksibilitet og gjennom det en bedret kraftbalanse, noe som ifølge Statkraft er den største trusselen norsk elektrisitetsbruk er utsatt for i dag. Det vil dessuten gi en reduksjon av utslipp av klimagasser, noe som også er et erklært politisk mål.

Satsingen på fornybar produksjon og bruk av varme ville kunne fordele seg som følger:

Konvertering Ny vannbåren varme			
Biovarme	3 TWh	2 TWh	
Varmepumpe	1 TWh	0,5 TWh	
Spillvarme	2 TWh	1,5 TWh	

For at dette energipotensialet skal kunne utløses, må det fattes noen konkrete vedtak:

For det første må tilskuddene til ny fornybar energi økes kraftig. Avgifter på elektrisitet og fyringsolje

må gradvis økes til skandinavisk nivå, og produksjonsstøtte til vindkraft utvides til å omfatte biokraft.

Men det viktigste er kanskje at det utarbeides en nasjonal handlingsplan for utbygging av ny vannbåren varme basert på nye fornybare energiformer. Når denne er vedtatt utarbeidet, vil de andre tiltakene følge som en naturlig og nødvendig konsekvens, som en del av de årlige budsjettene.

Økonomiske rammer for ny fornybar energi

Interessen for satsing på utbygging av nye fornybare energikilder er stadig økende. En gradvis økning av avgifter på olje og elektrisitet har de siste årene vært med på å gjøre miljøvennlig energi mer konkurransedyktig, men likevel vil det være behov for støtteordninger i en overgangsperiode. Først når avgiftsnivået har kommet opp på et nivå som reflekterer miljøkostnadene knyttet til energibruken er tiden kommet for å trappe ned støtteordningene. Dette er langt fra tilfelle ennå.

De lave bevilgningene til satsing på miljøvennlige energikilder er med på å stanse en lang rekke gode prosjekter. I fjor førte lave tilskudd til at bare 45 av i alt 175 fikk positivt svar på sine søknader til NVE.

Miljøvennlige energianlegg som til sammen ville kunne gi en produksjon på i underkant av 1 TWh/år (ca. tall fra NVE) ble i 2001 utsatt i påvente av økte bevilgninger.

Tabellen viser interessen for støtteordning for varmeanlegg fra 1997-2000

År	Ant. søknader. Mill. kr	Søkt beløp. Mill.kr	Bevilgede midler. Mill.kr
1997	99	245	35
1998	122	290	95
1999	231	439	90
2000	175	546	85

Tabellen viser med all ønskelig tydelighet at avstanden mellom interessen for nye fornybare energiprojekter ligger langt over de midlene som blir be-

vilget, med den konsekvensen at en rekke prosjekter blir utsatt.

Avgifter på elektrisitet og olje

I dag bruker Norge rundt 30 TWh elektrisitet til oppvarmingsformål. En overgang til vannbåren varme basert på miljøvennlige energikilder som bioenergi og varmepumper vil kunne frigjøre store mengder elektrisitet til andre formål. Med en overgang til mer fleksible energisystemer vil vi dessuten unngå problemer med effektknapphet.

Drøye 20 pst. av Norges CO₂-utslipp skyldes fyring med fossile brensler. Satsing på bioenergi vil derfor være et effektivt virkemiddel for å redusere de norske utslippene av klimagasser.

Økte tilskudd samt økning av avgifter på elektrisitet og fyringsolje er det mest effektive virkemiddelet for å sikre en overgang til miljøvennlig oppvarming.

Forslag

Det er flere barrierer for bruk av biomasse som energikilde. Den største barrieren for økt bruk av bio-

energi i Norge i dag er mangel på infrastruktur for vannbåren varme. Dette henger igjen sammen med den manglende helhetlige tenkingen som ligger bak introduksjonen av nye og fornybare energikilder.

For å sikre den nødvendige overgangen til fornybare energikilder som bioenergi må nasjonale myndigheter ta ansvaret for å produsere en handlingsplan for utbygging av vannbåren varme. Planen må kartlegge potensialet for vannbåren varme i hvert fylke samt komme med forslag til hvordan utbyggingen kan bli realisert.

Det fremmes derfor følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen i samarbeid med den nye energiinstitusjonen utarbeide nasjonal handlingsplan for utbygging av ny vannbåren varme basert på nye fornybare energikilder.

26. april 2001